

[Dræbte]

har bl.a. kommuner som Lunderskov, Tornved, Videbæk, Albertslund og København mindre end 1 pct. af den samlede omsætning i kassebeholdning ved udgangen af 1983.

Vi har under forhandlingerne med regeringen peget på de vanskeligheder, luften i spareplanen ville give. Jeg skal takke for det klare tilsagn i betænkningen om, at regeringen vil finde en løsning for vanskeligt stillede kommuner på mødet med de kommunale organisationer inden jul.

I sine svar til finansudvalget har regeringen ikke lagt skjul på, at der skubbes nogle problemer ud til 1984; det skal jeg heller ikke. Som det fremgår af det radikale venstres betænkning bidrag, viser en forsigtig opgørelse af kommunernes økonomiske klemme i 1984, at den i hvert fald vil udgøre 3,75 mia kr., svarende til en stigning i skatteprocenten på ca. 1,6. Men det skal samtidig understreges, at heri indgår den yderligere bloktilskudsreduktion på 3 mia kr., som regeringen har planer om. Den skattestigning, som ville blive resultatet, er ikke acceptabel for det radikale venstre. Jeg skal derfor understrege følgende:

For det første: aftalen imellem det radikale venstre og regeringen gælder alene gennemførelsen af aktstykket, altså reduktionen af bloktilskuddene i 1983, og vores medvirken i folketinget ved realisering af besparelser, der indgår i spareplanen for 1983.

For det andet: vi vil frem til 1984 bidrage med konstruktive spareovervejelser, men vi vil fortsat sige nej til regeringens forsøg på at gennemføre ideologiske besparelser over for f.eks. børnefamilierne. Kvinderne skal ikke presses ud af arbejdsmarkedet ved krasse økonomiske midler.

For det tredje: vi ønsker et grundigt arbejde i folketinget i denne folketingsssamling om gennemførelse af ændringer i lovgivningen om kommunal finansiering, bloktilskud, udligning via skattegrundlag og hovedstadsudligning, således at fremtidige ændringer i tilskuddene hviler på et mere sikkert grundlag. Dog skal jeg understrege, at vi er enige i sigtet med den udligning, som nu gennemføres.

For det fjerde: vi mener, at regeringen må sikre sig kommunernes bistand ved klarlægning af det realistiske og gennemførlige i forskellige spareforslag, bl.a. ved forhandling med de kommunale organisationer.

En sidste bemærkning om fordelingen af nedsættelsen af bloktilskuddene. Som på andre områder i denne sag spiller socialdemokratiet dobbeltspil. Den 31. august 1982 sagde daværende indenrigsminister Henning Rasmussen til dagbladet Aktuelt i en artikel, der i øvrigt havde overskriften »De rige kommuner må betale«:

»Bloktilskuddene vil fortsat blive udbetalt efter de gældende kriterier, men den begrænsning, der sker, vil vi foreslå indført efter skatteindtægtsmulighederne i kommunen«.

Det vil sige, at socialdemokratiet i hvert fald den 31. august i år var enig i hovedsigtet med den fordeling af nedskæringen af bloktilskuddene, der sker.

Det radikale venstre fik i forhandlingerne med regeringen fjernet en række forslag fra den oprindelige spareplan. Det var bl.a. forhøjelsen af forældrebetalingen i daginstitutioner ved forbud mod særlige kommunale tilskud. Jeg skal i anledning af det socialdemokratiske betænkning bidrag og i anledning af, hvad fru Ingerlise Koefoed sagde her i dag, sige, at det radikale venstre ikke kan og ikke vil forhindre socialministeren og regeringspartierne i at mene, at dette forbud skal gennemføres i 1984. Men vi kan allerede her slå fast, som vi har gjort det over for regeringen, at vi ikke kan støtte et sådant forbud. Det hænger sammen med, at vi ikke har indgået noget forlig med regeringen, men har en aftale om gennemførelsen af dette aktstykke og forudsætningerne for det.

Vi fik også taget besparelsen på folkeskolen med 105 mill. kr. ud af spareplanen. Det var uacceptabelt, at der skulle fyres 1.450 timelærere, hvoraf de fleste næppe ville få andet arbejde, og i øvrigt ville dette også flytte udgifter over på staten. Men jeg skal samtidig bekræfte det radikale venstres interesse i, at undervisningsministeren ved forhandling med lærerorganisationerne får forbedret mulighederne for at tilpasse folkeskolens udgifter til det lavere elevtal uden at gennemføre afskedigelser.

Det tredje område, hvor det radikale venstre fik taget forslag ud af spareplanen, var det kulturelle. Samfundet bevæger sig ind i en omstillingsperiode. Skal denne omstilling gennemføres under gode og menneskelige omstændigheder, skal den kulturelle, skal vi sige dimension styrkes. Vi kan ikke tiltræde